

Toetsen bij Groepswork

Peter Eversmann/Toetsdeskundigen

Probleem

Groepsopdrachten spelen binnen het curriculum vaak een vrij belangrijke rol. Leerdoel daarbij is onder andere het effectief leren samenwerken.

Dit leerdoel zou voor elke student afzonderlijk beoordeeld moeten worden. Ook de faculteit wil dat studieprestaties individueel getoetst worden.

Maar: bij de resultaten van groepswork vaak moeilijk de individuele bijdragen goed te onderscheiden

Wat te beoordelen?

- Het **eindresultaat** (en evt. de individuele bijdrage van de student daarin)?
- Het **groepsproces** (en evt. de individuele rol van de student daarin)?

Eventuele verdere verfijningen:

- Het taakproces dat geleid heeft tot het eindresultaat? (de methode)
- De houding/attitude van de student? (openstaan voor kritiek, kunnen geven van feedback, etc)
- Presentatie (mondellinge verdediging van eindresultaat)

Wie te beoordelen?

- Groep als geheel?
- Individu in de groep?
- Combinatie?

Van beoordelen naar feedback

Bij dit alles dient de student niet enkel beoordeeld te worden (cijfer), maar ook inzicht te krijgen in het eigen functioneren in de groep en in hoe andere groepsleden dat beoordelen.

Ondersteuning beoordeling door peer- en/of self-assessment

Om groepswork mede op individuele basis te beoordelen zijn er naast het monitoren van het groepsproces verschillende methoden waarbij peer- en/of self-assessment wordt ingezet. Studenten beoordelen daarbij zichzelf en/of de andere groepsleden wat betreft hun bijdrage aan (aspecten van) het groepsproces; hun invulling van bepaalde taken die de groep moest uitvoeren; hun bijdrage aan het eindresultaat. Het oordeel van de studenten kan daarbij al dan niet anoniem worden gegeven (medestudenten en docent weten al dan niet wie welk oordeel heeft gegeven).

Bij de **methode Goldfinch** scoort elke student zichzelf en de andere leden van de groep ten opzichte van elkaar op een aantal procesaspecten. Alle scores worden bij elkaar opgeteld en gemiddeld. De studenten krijgen in principe het groepsresultaat als eindcijfer. Voor studenten die nogal afwijken van het gemiddelde (= aantal aspecten maal de score 2; in het voorbeeld $6 \times 2 = 12$) wordt het cijfer naar boven of beneden bijgesteld. Docent kan zelfs overwegen studenten een onvoldoende te geven (zie student c in het voorbeeld).

De **methode Conway** verloopt analoog, maar nu worden enkel de medegroepsleden beoordeeld en is er geen self-assessment. Het oordeel vraagt naar het functioneren van de studenten met betrekking tot verschillende taakaspecten.

De **methode Habeshaw** gaat uit van een aantal punten dat elke student mag verdelen over zichzelf en de andere groepsleden (in het voorbeeld: 180 punten).

De toekenning van de punten gebeurt door de leden van de groep in onderling overleg (dus niet anoniem). Bij weinig of geen verschillen in de individuele bijdragen aan het groepsresultaat zullen de punten gelijkmatig worden verdeeld. Bij afwijkingen (zie voorbeeld) kan er differentiatie optreden.

Een mogelijkheid hierbij is het aantal punten dat iedereen mag verdelen te laten bestaan uit het cijfer voor het groepsresultaat x het aantal studenten. Bijvoorbeeld: cijfer voor het groepsproduct is 7,5 en er zijn 6 leden. Ieder lid mag dan $6 \times 7,5 = 45$ punten verdelen. Restrictie daarbij kan zijn dat in geen cel scores lager dan een 5.5 of hoger dan een 10 mogen worden gegeven.

In de **variant Eversmann** wordt de bijdrage aan het groepsresultaat uitgedrukt in een percentage voor elke student. Elk groepslid doet dit bovendien anoniem. Op grond van afwijkingen van het gemiddelde percentage (= 100% gedeeld door het aantal studenten) besluit de docent eventueel tot differentiatie in het eindcijfer.

Methode Goldfinch (PROCESASPECTEN/INCLUSIEF SELF-ASSESSMENT)

Schrijf de namen van de groepsleden naast jezelf en geef ieder een punt	Jezelf	Student A	Student B	Student C
Enthousiasme/participatie	2	2	2	0
Met ideeën komen	3	3	2	1
Begrijpen wat vereist wordt	2	3	2	2
Bijdrage aan functioneren als team	2	3	2	-1
Organiseren van de groep	1	3	1	0
Efficiënt taken uitvoeren	2	2	2	0
TOTAAL	12	16	11	2

3 = beter dan meeste andere groepsleden
2 = ongeveer hetzelfde als de andere groepsleden
1 = niet zo goed als de anderen
0 = geen enkele nuttige bijdrage
-1 = storend voor de groep

Voor elk groepslid dat gemiddeld 12 krijgt is het eindcijfer = cijfer groepsresultaat. Resultaat kan door docent naar boven of beneden worden bijgesteld

Methode Conway (TAAKASPECTEN/GEEN SELF-ASSESSMENT)

Schrijf de namen van de groepsleden hiernaast en geef ieder een punt	Student A	Student B	Student C	Student D
Zoeken naar literatuur	3	1	5	3
Analyseren van literatuur	3	1	5	3
Rapport schrijven	3	2	3	3
Groepspresentatie	3	2	4	3
TOTAAL	12	6	17	12

1 = geen enkele nuttige bijdrage
3 = gemiddeld
5 = bijzonder goed
2 = goed geprobeerd, zonder succes
4 = bovengemiddeld

Bij afwijkingen van het gemiddelde kan de docent besluiten eindcijfer omhoog of omlaag bij te stellen voor individuele studenten.

Methode Habeshaw (EINDRESULTAAT/INCLUSIEF SELF-ASSESSMENT)

Toedeling van punten aan elkaar	Student A	Student B	Student C
Student A geeft	80	40	60
Student B geeft	60	60	60
Student C geeft	70	50	60
Totaal aantal punten	210:3 = 70	150:3 = 50	180:3 = 60

Bij afwijkingen van het gemiddelde (in dit vrbld. 60) kan de docent besluiten eindcijfer omhoog of omlaag bij te stellen voor individuele studenten.

Variant Eversmann (EINDRESULTAAT/INCLUSIEF SELF-ASSESSMENT/GEANONIMISEERD)

Perceptie van bijdrage aan eindresultaat in %	Student A	Student B	Student C	
Student ? geeft	15%	60%	25%	100%
Student ? geeft	30%	40%	30%	100%
Student ? geeft	25%	50%	25%	100%
Totaal	70:3 = 23,3	150:3 = 50	80:3 = 26,6	

Bij afwijkingen van het gemiddelde (in dit vrbld. 33,3%) kan de docent besluiten eindcijfer omhoog of omlaag bij te stellen voor individuele studenten.

Beoordelaars

De **docent(en) is/zijn eindverantwoordelijk**. Ondersteuning kan plaatsvinden door:

- **Onafhankelijke (tweede) beoordelaar**

Splitsen van de rol van begeleider en beoordelaar is eigenlijk wenselijk; met name in gevallen waarbij het oordeel rond de zak-slaaggrens ligt.

- **Docent en studenten (= co-assessment)**

Het groepsproduct wordt niet alleen door de docent beoordeeld, maar ook door studenten; bijvoorbeeld uit andere, vergelijkbare groepen.

- **Medestudenten (= peer-assessment)**

De studenten in de groep beoordelen elkaars bijdrage aan het proces en/of resultaat

- **Student zelf (= self-assessment)**

De student beoordeelt ook zijn/haar eigen bijdrage aan het proces en/of resultaat

Beoordeling groepsproces

Bij beoordeling van groepsprocessen (onder andere om 'meeliften' van studenten te voorkomen) moet er **monitoring** plaatsvinden:

- **Logboek/notulen**

Laat de groep een logboek/notulen van de zittingen bijhouden

- **E-mails en sociale media**

Vraag de groepsleden de onderlinge e-contacts te bewaren en in te leveren

- **Elektronische leeromgeving**

Biedt de mogelijkheid te kijken of en hoe vaak individuele student bijdragen levert

- **Docent aanwezig bij bijeenkomsten**

Observeren van de groepsbijeenkomsten levert veel betrouwbare informatie, maar is zeer arbeidsintensief!

- **Gesprek achteraf**

Let op!

Het goed monitoren en beoordelen van groepsprocessen vergt de nodige tijdsinvestering waardoor het inzetten van groepsopdrachten vaak niet de gewenste besparingen oplevert.

Van beoordelen naar feedback

Bij dit alles dient de student niet enkel beoordeeld te worden (cijfer), maar ook inzicht te krijgen in het eigen functioneren in de groep en in hoe andere groepsleden dat beoordelen.

- Hoe voorkom je dat vrienden vijanden worden?
- Besteed aandacht aan het belang van eerlijke kritiek
- Train al tijdens het groepsproces in het geven van feedback

Literatuur:

Van Berkel, H., Bax, A. en Joosten-TenBrinke, D. (red.), *Toetsen in het hoger onderwijs*. (3e dr.) Houten: Bohn, Stafleu, Van Loghum, 2014, pp. 273-285

Meer informatie

De Toetsdeskundigen:

Hannah Kousbroek, Peter Eversmann, Willem Pool

E-mail: Goedtoetsen-fgw@uva.nl

URL: <https://medewerker.uva.nl/fgw/onderwijs/toetsing/>

Zie ook: <http://toetsing.uva.nl/>